

PROFILAKTIKA INSPEKTORINING MUAYYAN YASHASH JOYIGA EGA BO'LMAGAN SHAXSLAR BILAN ISHLASH FAOLIYATI DAVOMIDA KUZATILAYOTGAN KAMCHILIKLAR

Ochilov Obodbek Oybek O'g'li

O'zbekiston respublikasi ichki ishlar vazirligi

Akademiya kursanti

ANNOTATSIYA

Ushbu mavzuning dolzarbligi, profilaktika inspektorining muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslar bilan ishlash faoliyati tushunchasi, muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslar bilan ishlash faoliyatini tartibga soluvchi huquqiy asoslar, profilaktika inspektorlarining muayyan shashash joyiga ega bo'lmagan shaxslar bilan ishlash faoliyatini amalga oshirishdagi muammo va kamchiliklar, shuningdek, mavjud muammo va kamchiliklarni bartaraf etish bo'yicha bir qator takliflar berilgan.

Tayanch so'zlar: yo'l qo'yilayotgan kamchiliklar, mavjud muammolar, kamchiliklarni bartaraf etish bo'yicha bir qator takliflar, muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxs, reabilitatsiya markazi.

ANNONATION

Правовые основы, регулирующие трудовую деятельность с лицами, не имеющими определенного места жительства, проблемы и недостатки инспекторов профилактики в работе с людьми, не имеющими конкретного места ЧП, а также ряд предложений по устранению существующих проблем и недостатков.

Mavzuning dolzarbligi: Muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan fuqarolarni aniqlash jarayonida keng jamoatchilikdan kelib tushadigan axborotlarning ahamiyati yuqori. Ko'p hollarda ushbu toifdagi shaxslar ko'p qavatli uylarning yerto'lasida, cherdak va shunga o'xshash tashlandliq joylarda yashashini inobatga olsak, bu aholining xavfsizligiga tahdid soladi. Ushbu toifdagi shaxslarning tirikchilik qilish maqsadida o'g'irlik va boshqa turdagi jinoyatlarning sodir etishi yohud sovuq tushgan paytlarda o'lib qolish holatlari ichki ishlar idoralari xodimlari tomonidan jinoyatni ochishda yoki o'lgan fuqaroning shaxsni aniqlashda qiyinchiliklar keltirib chiqaradi.

Profilaktika inspektorlarining muayyan shashash joyiga ega bo'lmagan shaxslar bilan ishlash faoliyatini samarali yo'lga qo'yish bilan bir qatorda mazkur yo'nalishda bir qator xato va kamchiliklar ko'zga tashlanmoqda.

Bular quyidagilar:

- birinchidan, profilaktika inspektorlarining muayyan shashash joyiga ega bo'lmagan shaxslar bilan ishlash faoliyatini samarali yo'lga qo'yishda bir qator kamchiliklar bor;

- ikkinchidan, muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslar uchun mo'ljallangan ijtimoiy rehabilitatsiya markazlarining soni tumanlar kesimida to'g'ri yo'lga qo'yilmagan va ularning soni kam;

- uchinchidan muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslar uchun mo'ljallangan tibbiyot muassasalarida ularni davolash hamda ularni to'g'ri turmush-tarziga moslashtirish ishlari yetarlicha yo'lga qo'yilmagan;

- to'rtinchidan, muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslarni jamoatchilik ishtirokida tarbiyalash va ularni ijtimoiy hayotga moslashtirish chora-tadbirlari to'g'ri tashkil etilmagan.

Yuqoridagi muammo va kamchiliklarni bartaraf etish maqsadida profilaktika inspektorlarining muayyan shashash joyiga ega bo'lmagan shaxslar bilan ishlash faoliyatini samarali yo'lga qo'yish maqsadida quyidagilar taklif etiladi:

- birinchidan, profilaktika inspektorlarining muayyan shashash joyiga ega bo'lmagan shaxslar bilan ishlash faoliyatini samarali yo'lga qo'yishni samarali tashkil etish;

- ikkinchidan, muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslar uchun mo'ljallangan ijtimoiy rehabilitatsiya markazlarining sonini tumanlar miqyosida ko'paytirish ya'ni, ularni jamiyatga tezroq moslashishini ta'minlash maqsadida har bir tumanda rehabilitatsiya markazlarini ochish;

- uchinchidan muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslar uchun mo'ljallangan tibbiyot muassasalarida ularni davolash hamda ularni to'g'ri turmush-tarziga moslashtirish ishlarini yetarlicha yo'lga qo'yish va tibbiyot hodimlarining muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslar salomatligini tiklashi bo'yicha mas'uliyati va shaxsiy javobgarligini oshirish;

- to'rtinchidan, muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslarni jamoatchilik ishtirokida tarbiyalash va ularni ijtimoiy hayotga moslashtirish chora-tadbirlarini kengaytirish va samarali yo'lga qo'yish, bunda mahalliy davlat organlari, nodavlat notijorat organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari va ta'lim muassasalarining ishtirokini kengaytirish.

Shulardan kelib chiqib, profilaktika inspektorining faoliyatini quyidagi yo'nalishlarda tashkil etish maqsadga muvofiqdir:

– muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslar bo'lishi mumkin bo'lgan joylarni nazorat qilish;

– muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslarni o'z vaqtida ularni shaxsini aniqlash choralarini ko'rish;

- muayyan yashash joyiga ega bo‘lmaganshaxslarni jinoyatga aloqadorligini yoki bedarak yo‘qolgan shaxs bo‘lishini aniqlash;
- aholi o‘rtasida ushbu illatning salbiy oqibatlarining oldini olish borasidagi targ‘ibot-tashviqot ishlarini olib borish;
- jamiyatda muayyan yashash joyiga ega bo‘lmaganshaxslarning paydo bo‘lishiga olib keluvchi ijtimoiy-iqtisodiy omillarni bartaraf etish borasida fuqarolarning o‘zini-o‘zi boshqarish organlari bilan rejali tadbirlarni amalga oshirish;
- muqaddam sudlangan shaxslarga ijtimoiy-huquqiy yordam ko‘rsatilishini o‘z vaqtida ta‘minlash va bu borada hokimliklar huzuridagi maxsus komissiyalar bilan hamkorlikni kuchaytirish;
- muayyan yashash joyiga ega bo‘lmaganshaxslar ushlanib ularning shaxsini aniqlash imkoni bo‘lmaganda «Muayyan yashash joyiga ega bo‘lmaganshaxslarni reabilitatsiya qilish markazlari»ga joylashtirish choralarini ko‘rish.

XULOSA

Jamiyat hayotining obyektiv qonuniyatlari va ularni taqozo etuvchi omillarning aloqadorlikda mamlakatdagi, uning ma‘muriy hududlardagi muayyan yashash joyiga ega bo‘lmagan shaxslar bilan iashlash faoliyatiga ta‘siri ularning mazmun mohiyatidan kelib chiqib ijobiy va salbiy xususiyatga ega bo‘lishi mumkin. Shuning uchun ichki ishlar organlari muntzam ravishda ushbu qonuniyatlarni va omillarni o‘z vaqtida aniqlashlari, monitoring qilib borishlari va uning natijalari bo‘yicha: a) muayyan yashash joyiga ega bo‘lmagan shaxslar bilan ishlash faoliyatiga ta‘sir etuvchi omillardan ichki ishlar organlari ushbu jarayonni boshqarishda samarali foydalanishga; b) muayyan yashash joyiga ega bo‘lmagan shaxslar bilan iashlash faoliyatiga ta‘sir qiluvchi omillarni esa ichki ishlar organlari amaldagi qonun hujjatlarida belgilangan vakolatlar doirasida va tartibli qilib bartaraf etish, zararsizlantirish choralarini amalga oshirishlari talab qilinadi.

Foydalangan adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi 2023-yil
2. Ichki ishlar organlari to‘g‘risidagi qonun 2016-yil 16- sentabr “Huquqbuzarliklar profilaktikasi to‘g‘risida”gi qonun
3. 2014-yil 14-may 2021-yil 29-noyabrdagi PF-27 son “jamoat xavfsizligi konsepsiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora tadbirlari to‘g‘risida”gi
4. 2021-yil 26-martda O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Jamoat xavfsizligini ta‘minlash va jinoyatchilikka qarshi kurashish sohasida ichki ishlar organlari faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga ko‘tarish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi farmoni.
6. “Huquqbuzarlilar profilaktikasito‘g‘risida” giqonun.2014-yil 14-may.
7. O‘zbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksi
8. O‘zbekiston Respublikasi Ma‘muriy javobgarlik to‘g‘risigi kodeksi